

opinie

Mishandeling kind moet wél gemeld

Jan-Dirk Sprokereef

Taskforce Kindermishandeling en seksueel misbruik

De directeur van de Stichting Augeo, Mariëlle Dekker, stelt in een opiniestuk dat een meldplicht voor kindermishandeling geen goed idee is (*Trouw*, 24 november). Dekker vindt dat we potentiële probleemgezinnen niet in de gordijnen moeten jagen met een verplichte registratie. Door een vertrouwensbreuk met bijvoorbeeld de huisarts accepteren ze dan geen vrijwillige hulp meer, bevoogt zij. Ze gebruikt het voorbeeld van een alleenstaande moeder die vanwege haar licht sombere gevoelens verplicht door de huisarts moet worden gemeld bij Veilig Thuis. Dit omdat emotionele verwaarlozing van haar kind niet is uit te sluiten.

Dekker gaat hiermee voorbij aan het feit dat de Taskforce Kindermishandeling en seksueel misbruik pleit voor het toepassen van een verplichte registratie bij de vijfde stap van de meldcode, een vijfstappenplan waarin staat wat professionals – zoals huisartsen en leerkrachten – kunnen doen bij vermoedens van kindermishandeling. Voor de huisarts bij deze laatste stap is beland, heeft hij de eerste vier stappen van deze code al doorlopen. In de eerste stap brengt de huisarts alle signalen in kaart, in de tweede vindt collegiaal overleg plaats en in de derde wordt gesproken met de cliënt. Na de eerste drie stappen beschikt de huisarts in dit voorbeeld dus al over belangrijke informatie. In stap vier weegt de beroepskracht deze informatie. Deze stap vraagt van de beroepskracht dat hij het risico op kindermishandeling inschat. Als ook in de vierde stap de dreiging van schade of onveiligheid voor het kind niet kan worden weggenomen, belandt de huisarts bij stap vijf van de meldcode en moet – in de optiek van de Taskforce – registratie van de persoonsgegevens van het kind bij Veilig Thuis plaatsvinden. Gelukkig. Want wellicht lag daar ook al een zorg van de leraar. Nu kunnen deze signalen worden gekoppeld.

Dit koppelen van de zorgen van verschillende professionals over eenzelfde kind is – naast andere voordelen – de grootste winst van verplichte registratie. Hierdoor kan eerder worden ingegrepen en effectiever hulp worden geboden. En de hulp kan – na afstemming met Veilig Thuis – nog steeds door de huisarts zelf worden geboden. Voor welke oplossing uiteindelijk ook wordt gekozen, het kind is na de registratie in beeld bij Veilig Thuis. Hiermee neemt de veiligheid van kinderen in belangrijke mate toe.

Verplichte registratie zal de veiligheid van kinderen vergroten

Vergrijzing en nieuwe technologie leiden tot hogere zorgkosten, stelt Evelien Tonkens. De rekening wordt ten onrechte neergelegd bij de onderbetaalde thuishulpen.

Evelien Tonkens

hoogleraar burgerschap en humanisering van de publieke sector, Universiteit voor Humanistiek, Utrecht

Innovatie niet ten koste van thuiszorg

Twee recente nieuwtjes die ogenschijnlijk niks met elkaar te maken hebben: het dreigende ontslag van 12.000 thuiszorgmedewerkers bij TSN, en een *virtual reality*-bril voor kinderen in het Maxima Medisch Centrum, waardoor ze virtueel thuis in de woonkamer liggen. De twee berichten lijken los van elkaar te staan, ook financieel en beleidsmatig: de TSN-thuiszorg wordt door gemeentes betaald, en de webcam door zorgverzekeraars. Toch is er een verband.

Want de thuiszorg – vooral huishoudelijke hulp, daarom kortheids-halve *thuishulp* genoemd – moet meer dan een kwart bezuinigen, omdat 'de zorgkosten' uit de hand zouden lopen. Wie bij de gemeente aanklopt voor hulp of zorg krijgt dat stevast te horen. Tegelijk komen dankzij de medische technologie nieuwe mogelijkheden op de markt, die we enthousiast omarmen. De interactieve webcam is een goed voorbeeld: wie gunt zieke kinderen niet een uitweg uit angst, verveling en slapeloosheid? Zo komen er ook steeds betere behandelingen voor ernstige ziekten als kanker. Het bedrijfsleven verdient er goed aan. Prachtig, ook voor de economie. Alleen laat het zich niet combineren met de beperking van de stijging van de zorgkosten tot 1 procent per jaar, die de regering heeft bepaald.

De rekening van technologische vernieuwing wordt in stilte elders neergelegd: bij de laagstbetaalde banen in de zorg. Daar krijgen mensen te horen dat de kosten uit de hand lo-

Bij TSN dreigen 12.000 thuiszorgmedewerkers hun baan te verliezen.

pen en dat ze salaris moeten inleveren. Op medische technologie bezuinigen we niet, daar zorgt de lobby van de medische industrie wel voor.

Het doet er niet zoveel toe of we thuiszorg door de gemeentes of door zorgverzekeraars laten betalen. Wat ertoe doet, is dat we ons realiseren dat de combinatie van vergrijzing en nieuwe technologie, waaronder medicijnen, leidt tot een verdere groei van de kosten. De rekening mogen we niet langer eenzijdig neerleggen bij de onderkant van de arbeidsmarkt van deze sector.

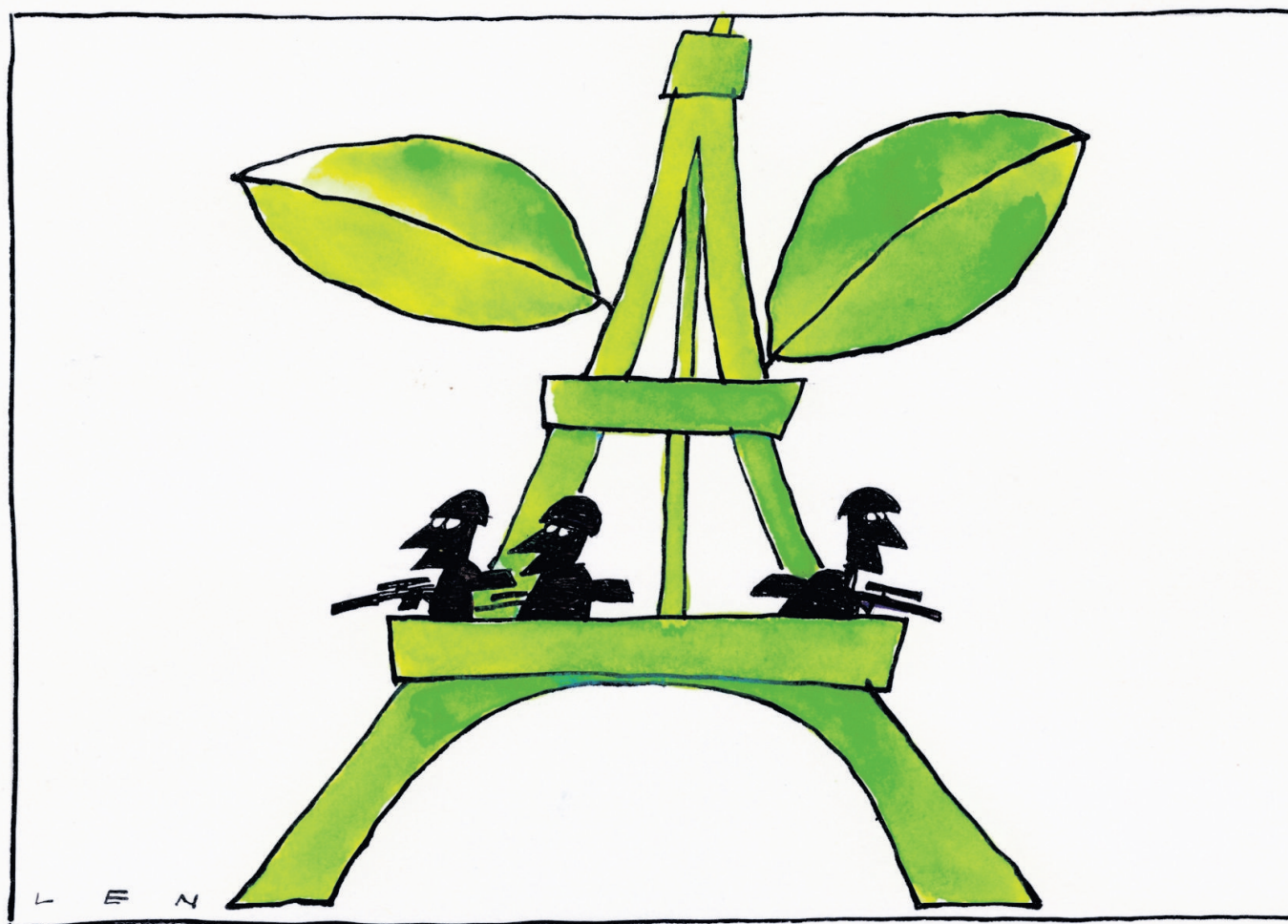
Fundament

Op korte termijn moet de overheid ingrijpen om TSN te redden en daarmee 12.000 banen. Vervolgens is het zaak deze banen tegen fatsoenlijk salaris te behouden, niet alleen bij TSN, maar ook bij andere thuiszorg-

organisaties. Thuishulp is het fundament van een goed zorgstelsel. Het is veel meer dan wc's boenen: voor veel ouderen die zelfstandig wonen, is de thuishulp het enige contact in de week. Daar kijken ze de hele week naar uit. Die thuishulp ziet hoe het eraan toegaat: of het eten in de koelkast bedorven is en of de oudere nog wel met de kachel of het koffiezetapparaat kan omgaan. Thuishulp heeft daarmee een belangrijke preventieve werking. Voor het welzijn van zulke ouderen is het cruciaal dat ze langdurig op dezelfde vertrouwde, betrouwbare persoon kunnen rekenen. Ook daarom moet het om vaste, fatsoenlijk betaalde banen gaan, waarvoor gewoon cao-lonen betaald moeten worden. Cao-ontduiking en quasi-ZZZP-constructies moeten verboden worden. Er is een eenvoudige maatregel om dit ook mogelijk te maken: de belasting op arbeidsintensieve diensten verlagen en verhogen op milieubelastende, arbeidsextensieve diensten.

In het geding is het welzijn van honderdduizenden hulpbehoevenden en de banen van 100.000 werknemers, onder wie veel laagopgeleide vrouwen. Dit gaat niet alleen over poetsen, het gaat om werkgelegenheid, preventie van hogere zorgkosten en basisvoorzieningen voor hulpbehoevenden. Als de overheid banken redt, dan toch zeker ook thuiszorgorganisaties? Op langere termijn moet marktwerking plaats maken voor regionale samenwerking, aangezien marktwerking in de zorg slechts leidt tot een *race to the bottom* en een explosie van zorgkosten aan de bovenkant van de markt.

len

contact

Redactie
Opinie
Trouw
Postbus 859
1000 AW
Amsterdam
t 020-5629444
opinie@trouw.nl

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 600 woorden, Brieven maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.